

Doneren van eicellen voor de eicelbank

Welkom bij het Centrum voor Voortplantingsgeneeskunde (CVV). U heeft zich bij ons gemeld als mogelijke eiceldonatrice. Deze folder geeft een overzicht van alle aspecten die van belang zijn bij donatie van eicellen.

Wat is eiceldonatie?

Eiceldonatie houdt in dat een vrouw vanuit onbaatzuchtig oogpunt haar eicellen afstaat aan vrouwen die graag kinderen willen krijgen, maar niet beschikken over goede eicellen (de acceptrices). Eicellen worden verkregen na stimulatie van de eierstokken door middel van hormooninjecties en een eicelpunctie (vergelijkbaar met een IVF/ICSI-procedure, verder genoemd: de procedure). Deze eicellen worden vervolgens ingevroren en opgeslagen in een eicelbank. Vandaaruit kunnen ze gebruikt worden om een zwangerschap te bewerkstelligen bij eicelacceptrices.

Wie ontvangen de eicellen?

Vrouwen die zelf geen geschikte eicellen hebben om zwanger te worden komen in aanmerking voor eicellen van de eicelbank. In de praktijk zijn dit meestal vrouwen die vervroegd in de overgang zijn gekomen door erfelijke ziekten of bijvoorbeeld chemotherapie in het verleden. De matching tussen de donatrices en de acceptrices wordt uitgevoerd door het CVV. Eiceldonatrices kunnen dus geen voorkeur uitspreken voor wie zij willen doneren.

Kinderen geboren na eiceldonatie

De eicelacceptrice, en dus niet de eiceldonatrice, wordt de wettelijk en sociale moeder van het kind dat ontstaat uit eiceldonatie. Juridisch gezien bestaat er dan ook geen familierechtelijke band tussen de eiceldonatrice en het kind. In Nederland is echter wel in de wet “Donorgegevens Kunstmatige Bevruchting” vastgesteld dat kinderen het recht hebben om te weten van wie ze afstammen.

Van alle donatrices wordt dan ook verwacht dat zij een donorpaspoort invullen waarin sociale gegevens, uiterlijke kenmerken, karaktereigenschappen en hobby's, als wel identificerende gegevens worden opgenomen. Zodra er sprake is van een zwangerschap ontstaan uit eiceldonatie, worden zowel de eiceldonatrice als de eicelacceptrice aangemeld bij de [Stichting Donorgegevens Kunstmatige Bevruchting](#) van het ministerie van VWS en worden de gegevens uit het donorpaspoort doorgegeven. De niet-identificerende gegevens kunnen door de ouders en door de donorkinderen vanaf de leeftijd van 12 jaar worden opgevraagd bij de Stichting. Vanaf

de leeftijd van 16 jaar kan het kind persoons-identificerende gegevens opvragen; de ouders van het kind hebben niet de mogelijkheid om de persoons-identificerende gegevens op te vragen. Als het donorkind contact wenst, wordt hierover via de Stichting tussen donatrice en kind bemiddeld. Voor meer informatie zie ook: <http://www.donorgegevens.nl>.

Wanneer kunt u zich aanmelden als eiceldonatrice?

Om een eiceldonatieprocedure veilig en weloverwogen te kunnen starten, maar ook om teleurstellingen te voorkomen, geven wij hieronder de criteria waaraan een potentiële eiceldonatrice in ieder geval moet voldoen:

- U bent 25 tot 36 jaar oud en heeft zelf tenminste één kind. Of u bent 30 tot 36 jaar oud en heeft geen kinderwens of uw kinderwens is reeds voltooid.
- U bent geestelijk en lichamelijk in goede conditie en heeft geen seksueel overdraagbare aandoeningen, zoals HIV en Hepatitis B/C.
- Er komen, voor zover u weet, geen erfelijke aandoeningen in uw familie voor.
- Uw (eventuele) partner staat achter de keuze voor donatie.

Wat moet u doen voordat u eiceldonatrice kunt worden?

- U vult de vragenlijst eiceldonatrice in en stuurt (indien van toepassing) informatie over uw medische voorgeschiedenis mee. Indien er geen contra indicaties zijn om eiceldonatrice te worden, wordt u uitgenodigd voor een intake gesprek.
- Medische intake.
U heeft een gesprek met een van de artsen van het CVV. Tijdens dit gesprek wordt uitgebreid gekeken naar uw medische achtergrond. Verder is het belangrijk om te weten hoe de lichamelijke gesteldheid is en of er risico's zijn wanneer er hormonale stimulatie en/of een eicelpunctie plaatsvindt. Daarnaast gaat de arts uitgebreid in op uw eigen actuele of toekomstige kinderwens.
- Psychosociale intake
U krijgt (indien van toepassing met uw partner) een gesprek met de counselor. Zij zal de psychosociale aspecten die te maken hebben met het afstaan van donoreicellen en de kinderen die hier mogelijk uit zullen ontstaan met u bespreken.
- Aan de hand van de uitkomsten van gesprekken wordt door het behandelteam besloten of u in aanmerking komt als eiceldonatrice. Dit gebeurt in principe binnen drie weken. Indien u in aanmerking komt, wordt de vervolgpcedure met u besproken. Deze bestaat uit een echo onderzoek en een bloedonderzoek. Daarnaast wordt u verwezen naar de klinisch geneticus om eventueel dragerschap van erfelijke ziekten uit te sluiten. Als de uitslagen goed zijn krijgt u een startgesprek en de eerste procedure wordt met u ingepland. Het is mogelijk dat op basis van de uitslagen alsnog blijkt dat u niet geschikt bent als eiceldonatrice.

Wat moet u doen voorafgaand aan de eiceldonatie?

- U vult het donorpaspoort in.
- Overeenkomst en wilsbeschikking.
U tekent de overeenkomst waarin u afstand doet van de in te vriezen eicellen en akkoord gaat met registratie bij de Stichting Donorgegevens Kunstmatige Bevruchting. U tekent een wilsbeschikking waarin u aangeeft of er wel of niet gebruik gemaakt mag worden van uw ingevroren eicellen na uw eventueel overlijden.

- **Leefstijl.**
Wij raden u aan een gezond gewicht te hebben, niet te roken, geen drugs te gebruiken en maximaal 1 glas alcohol per dag te drinken.
- **Foliumzuur.**
U slikt dagelijks 0,4 mg foliumzuur om de kans op een kind met een open rug (spina bifida) te verkleinen. U start bij voorkeur drie maanden voor de eicelpunctie.
- **“De Pil”.**
U start “de Pil” (Microgynon-30) als voorbereiding op de procedure.

Wat zijn de risico's van de procedure?

Risico ten gevolge van de eicelpunctie

- **Infectie.**
Tijdens de eicelpunctie mag u geen Chlamydia hebben, omdat u dan de kans hebt op een infectie. Als u er niet zeker van bent dat u geen Chlamydia heeft, neem dan contact met ons op. U krijgt een formulier om een Chlamydia-uitstraling uit de urine af te nemen. De uitslag duurt minimaal 1 week. Ook als u geen Chlamydia hebt, blijft er een zeer kleine kans op een infectie.
- **Bloeding.**
Bij het aanprikken van de follikels bestaat een zeer kleine kans op een bloeding in de buik.
- **Blaasontsteking.**
Soms wordt de blaas leeggemaakt met een katheter. Hierdoor kan een blaasontsteking ontstaan. Dit is lastig en pijnlijk, maar goed te behandelen.

Complicatie die kan optreden na de eicelpunctie

- **Ovarieel Hyper Stimulatie Syndroom.**
In ongeveer 1 procent van de IVF/ICSI-behandelingen ontstaat na de punctie het Ovarieel Hyper Stimulatie Syndroom (OHSS). In dat geval kunt u hevige buikpijn of een opgeblazen gevoel krijgen, misselijk zijn en/of overgeven, een snelle toename van de buikomvang of een snelle gewichtstoename (bijvoorbeeld 1 kg per dag) hebben. Dit komt door het vasthouden van vocht en is tijdelijk. Een trombose (bloedprop) kan ook voorkomen. De klachten beginnen in de eerste 10 dagen na de eicelpunctie. Met rust en veel drinken kan OHSS overgaan, maar soms is een opname in het ziekenhuis noodzakelijk.

Hoe verloopt de procedure?

Er zijn verschillende fases te onderscheiden:

- **De stimulatiefase:** het stimuleren van het rijpingsproces van de eicellen;
- **De eicelpunctie:** het aanprikken van de eiblaasjes (follikels);
- **De laboratoriumfase:** beoordelen van de eicellen op kwaliteit en invriezen van geschikte eicellen.

Op de dag van de punctie wordt bloed op geprikt op seksueel overdraagbare aandoeningen, zoals HIV en Hepatitis B/C. Wanneer deze laatste uitslagen negatief zijn, komen de eicellen vrij voor donatie.

De totale duur van de procedure is 2 tot 3 weken. Afhankelijk van de eicelopbrengst en uw ervaring kan een volgende behandeling worden gepland.

Gebruik van de donoreicellen

De dankbaarheid van wensouders die met behulp van eicel- of spermadonatie zwanger geworden zijn, is heel groot. Veel donoren ervaren het als waardevol om iemand zo te kunnen helpen. Realiseert u zich wel dat lang niet iedere donatiebehandeling leidt tot de geboorte van een kind. Per eiceldonatiebehandeling gebeurt dit in 20 tot 25% van de gevallen.

Vergoeding

Commercieel handelen in eicellen is in Nederland verboden. Donatrices ontvangen een vergoeding van €680,- per complete behandeling ter compensatie van inspanning en eventueel gemiste inkomsten van werk. Daarnaast ontvangt u € 0,19/km reiskostenvergoeding. Kosten van medicatie, polikliniekbezoek en laboratorium handelingen zijn voor rekening van het CVV.

Vragen

Hebt u nog vragen en/of opmerkingen, dan kunt u contact opnemen met het CVV, tel. 020-5664287 (tijdens werkdagen tussen 9.00 en 11.00 uur en 14.00 en 16.00 uur).